

**COMPETENCY DEVELOPMENT APPROACHES ADDRESSING
WORKERS IN THE INFORMAL SECTOR : A CASE STUDY OF
THE THAI TRADITIONAL MASSAGERS
AT TOURIST SEASIDE RESORTS**

MAJ.GEN. SURAPEE HEMVANICH

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
(POPULATION EDUCATION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2005

ISBN 974-04-7100-5

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถแรงงานนอกระบบ : กรณีศึกษาแรงงานนวดไทยบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล
(COMPETENCY DEVELOPMENT APPROACHES ADDRESSING WORKERS IN THE INFORMAL SECTOR : A CASE STUDY OF THE THAI TRADITIONAL MASSAGERS AT TOURIST SEASIDE RESORTS)

พลตรีหญิง สุรกี เหมวนิช 4238430 SHPE/D

ปร.ด. (ประชากรศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เนาวรัตน์ พลายน้อย, กศ.ค.; ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์, ร.ด. สุรพล ปธานวนิช, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำรงอยู่ของแรงงานนอกระบบ คือ แรงงานนวดไทยบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล ที่สามารถนำเอาทุนทางวัฒนธรรมการนวดไทยที่มีมาในอดีตมาปรับเปลี่ยนเป็นอาชีพเพื่อแสวงหาประโยชน์จากการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการปรับตัวของแรงงานไทยในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้สามารถอยู่ได้ในระบบเศรษฐกิจทุนนิยม โดยจะศึกษาองค์ประกอบภูมิหลัง ขีดความสามารถ (Competency) ที่จำเป็น และแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถของแรงงานนวดไทยบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล

ผลการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างแรงงานนวดไทยบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลจำนวน 219 คน ที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต; เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง; และหาดนาจอมเทียน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า แรงงานนวดไทยเป็นเพศหญิงร้อยละ 87.2 เพศชายร้อยละ 12.8 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออก ร้อยละ 40.7 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 32.4 อาชีพสุดท้ายก่อนเข้ามาสู่อาชีพแรงงานนวดไทย ร้อยละ 47.9 จะเป็นอาชีพ ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ และแม่บ้าน แรงงานผู้ประกอบอาชีพนวดไทยมานานที่สุด คือ 30 ปี มีรายได้เฉลี่ย / คน / เดือนในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุดประมาณ 120,000 บาท นอกฤดูกาลท่องเที่ยวมีรายได้ ต่ำสุด 800 บาทและสูงสุดประมาณ 36,000 บาท ได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่องนวดไทยจากบิดามารดา ครูอาจารย์ และญาติผู้ใหญ่ ร้อยละ 46.6 และร้อยละ 88.6 ไม่มีใบประกอบโรคศิลปะ แรงจูงใจของการเข้าสู่อาชีพนี้คือ ต้องการมีฐานะที่ดีขึ้นและต้องการยึดเป็นอาชีพหลัก แรงผลักดันที่เข้าสู่อาชีพคือความจำเป็นต้องการรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อจุนเจือครอบครัว ขีดความสามารถ (Competency) ของแรงงานนวดไทยที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจะใช้ทักษะ (Skills) ได้แก่ ความสะอาด การเอาใจลูกค้า ความชำนาญในการนวด ความสามารถในการใช้ภาษา การคิดสรรหาบริการเสริมจากการนวด การบริการที่ดี ขีดความสามารถด้านเจตคติ (Attitude) ได้แก่ การมีอัธยาศัยยิ้มแย้ม อ่อนน้อม ซื่อสัตย์ ซын รักในอาชีพ ซึ่งเป็นขีดความสามารถที่จำเป็นมากกว่าขีดความสามารถ (Competency) ด้านความรู้ในวิชาชีพนวด (Knowledge) แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถของแรงงานนวดกลุ่มนี้ ประกอบด้วย แบบเป็นทางการ คือ การอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชานวดไทยจากภาครัฐ ร้อยละ 50.7 กับการพัฒนาแบบไม่เป็นทางการอันประกอบด้วย การฝึกฝนขีดความสามารถด้านความชำนาญด้วยตนเองจากสิ่งที่ผู้ใช้บริการบอกกล่าวหรือแนะนำ ร้อยละ 53.9 และจากการสังเกตการนวดจากผู้ชำนาญแล้วทดลองปฏิบัติ รวมทั้งสอบถามเพื่อนร่วมอาชีพ ร้อยละ 39.3 การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 3.6 ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพ คือ ทุนทางธรรมชาติและระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ทุนทางวัฒนธรรม คือ ความมีน้ำใจ มารยาทที่นุ่มนวล การมีจิตสำนึกในการบริการ และค่าบริการนวดที่มีราคาถูกกว่าโดยเปรียบเทียบกับค่าบริการนวดในแหล่งบริการอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ หากจะพัฒนาแรงงานนวดไทยบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลให้เป็นมืออาชีพ ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านความรู้วิชานวดไทย ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนจริยธรรมในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการทดสอบฝีมือแรงงานนวดไทยเพื่อยกระดับให้มีมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ รวมทั้งการพัฒนาทักษะการใช้ภาษา และการพัฒนาแนวทางการประกอบอาชีพของแรงงานนวดไทยบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล ซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบที่รักษาทุนทางวัฒนธรรมการนวดไทยให้ดำรงอยู่

**COMPETENCY DEVELOPMENT APPROACHES ADDRESSING WORKERS
IN THE INFORMAL SECTOR : A CASE STUDY OF THE THAI TRADITIONAL
MASSAGERS AT TOURIST SEASIDE RESORTS**

**MAJ. GEN. SURAPEE HEMVANICH 4238430 SHPE/D
Ph.D. (POPULATION EDUCATION)**

**THESIS ADVISORS: NAWARAT PHLAINOI, Ed.D.; CHAIYON PRADITSIL
Ph.D.; SURAPONE PTANAWANIT, Ph.D.**

ABSTRACT

This investigation was to study the existence of workers in the informal sector; Thai traditional massagers at tourist seaside resorts. These workers were able to adopt the cultural capital of massage in the past to develop a career and make profit from tourism. This is an important example of one way in which Thai people are using traditional idea to help make a living in the contemporary global environment. The studies engulfed personal backgrounds, necessary competency and approaches to improve competency of the Thai traditional massagers at the tourist seaside resorts.

The total sample size was 219 people. The main areas studied were Patong, Phuket Province; Koh Samed, Rayong Province; and Na Jomtien beach, Muang Pattaya, Chonburi Province. It was found that 87.2% of the Thai massagers were female and 12.8% were male. There were 40.7% lived in the eastern region, and 32.4% in the northeast. The recent careers of 47.9% of respondents before becoming Thai traditional massagers were farmer, trader, beauty consultant, and housewife. The longest duration in the massage career was 30 years with the lowest income per head per month during the high season equal to 3,000 Baht ; and the highest was 120,000 Baht. The lowest income during the low season was 800 Baht and the highest was 36,000 Baht. There were 46.6% of the sample who obtained their massage knowledge from their parents, teachers, and cousins; and 88.6% who owned no license to practice medicine. Motivation to enter this career was to be richer to support their families and to have a permanent career. The competencies that the massagers thought were important were cleanliness, attentiveness, massage expertise, communication skills, additional service from massage, and good service. Factors relating to "attitude" were smiling, endurance, honesty, diligence, career-oriented. The approaches used to improve competency were training organized by the government (50.7%) and informal development by self-training from information from recipients (53.9%) observing the experts (39.3%) and inquires from colleagues, including from documents(3.6%). Factors indentified as supporting success in the career were the nature of the service environment: the service, which included generosity, courtesy, and being service-minded: and offering a reasonable price compared to other kinds of massage service.

It is recommended that for the Thai traditional massagers at tourist seaside resorts to be developed into professionals, the government sectors should allocate budgets for training to consistently improve competency, English use and professional ethics. A skills test should be organized in order to upgrade to the national massage standards of the Thai traditional massagers at tourist seaside resorts who retains the existence of the cultural capital of Thai traditional massage.

**KEY WORDS: COMPETENCY / WORKERS IN THE INFORMAL SECTOR / THAI
TRADITIONAL MASSAGERS / TOURIST SEASIDE RESORTS**

258 P. ISBN 974 -04 -7100-5